

SZKOLNA BIBLIOTECZKA NA WSCHODZIE
POD REDAKCJĄ DRA Ł. KURDYBACHY

tom

46

STANISŁAW WASYLEWSKI

L W Ó W

Ministerstwo Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego
Jerozolima 1944

SZKOLNA BIBLIOTECZKA NA WSCHODZIE
POD REDAKCJĄ DRA Ł. KURDYBACHY

tom
46

STANISŁAW WASYLEWSKI

L W O W

Ministerstwo Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego

Jerozolima 1944

Leo semper vigilat

*Lwowie! my ciebie kornie pozdrawiamy,
Bo losy świata w twych murach się ważą!*

SEB. KLONOWICZ, ROKSOLANIA, 1584

PRZEDMOWA

W tej tu rewii cudowności ojczyzny rozmaitych, zdanych przez przyrodę, pobudowanych przez człowieka, czymże się pochwalić zdołasz, miasto jedyne —

Zegarem bernardyńskim, kopcem Unii Lubelskiej, ślubowaniem Jana Kazimierzowym u stóp Paniienki, szmaragdami drzew, Czartowska Skatą —

Czy tym coś dorzuciło do naszej artystycznej niepodległości, w te-Lew przy ul. Ormiańskiej. atrze, na sztaludze —

Ołówkiem artysty, wysiłkiem pisarza, czynem żołnierza —

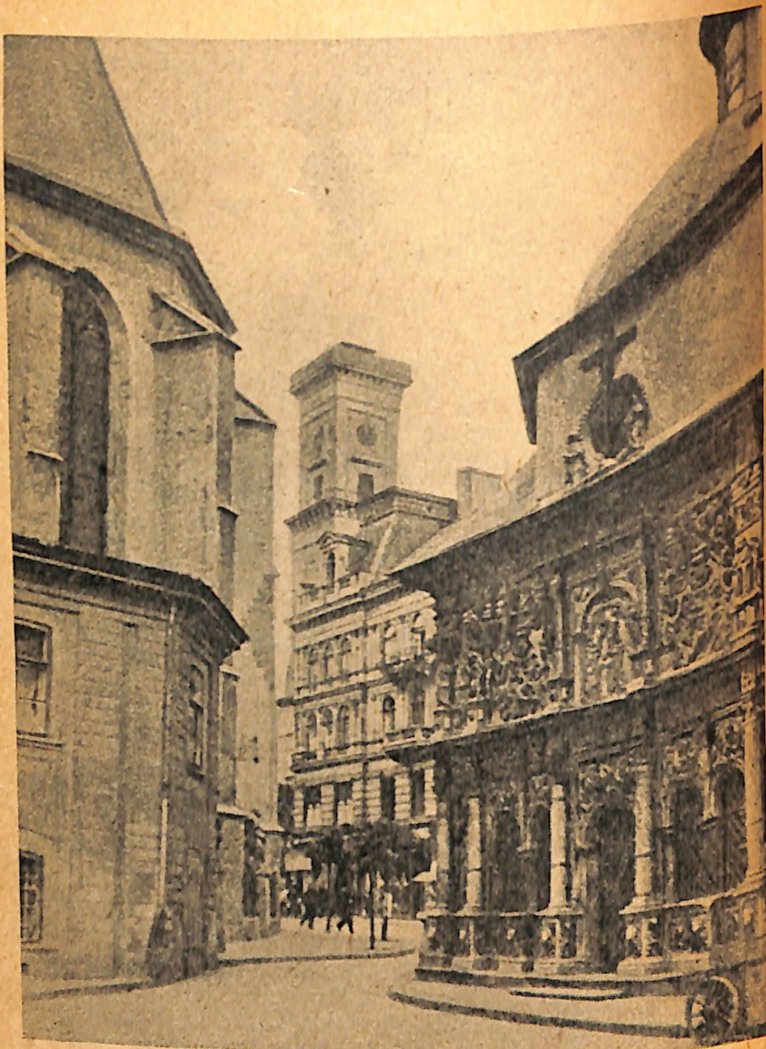
Czy może najsampierwej tym cmentarzem chłopiat, który jest Twoją Skatką i Wawelem, biedaku, Westminsterem i Termopilami.

A jeśli pochwałą obcych, bo ta najbardziej popłaca, to chyba powiedzeniem marszałka Focha, który rzekł w czasie bytności swej we Lwowie: „W chwili kiedy wykreślano granice Europy, biedząc się nad pytaniem, jakie są granice Polski, Lwów wielkim głosem odpowiedział: Polska jest tutaj!”

Poprzez dawny i dzisiejszy Lwów pójdziemy spacerem, abyś się przekonał i wybrał, czytelniku.

A głośniejszy od słów skąpych przemawiać będą po drodze obrazki.

Kaplica Boimów.

Widok z Wysokiego Zamku.

OBLICZE MIASTA

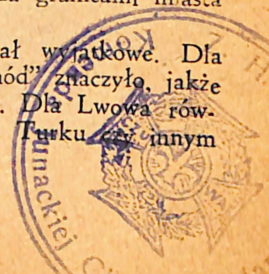

*Wieża
Korniaktowska.*

Jest w zwyczaju nad Pełtwią tytułować się w listach wielmożnym panem. Inaczej obraz. Dobry to zwyczaj w odniesieniu do Lwowa. Bo też istotnie wielmożne to miasto. Biedolach obdarty ale jurny. *Urbs princeps*. Nie wstydzi się niczego ze swej przeszłości, posiada za to kartę wiele takich, którymi zdoła innych zawstydić.

Biedolach obdarty, wiekami sam przez się trwoniony i rozdawany. Warsztat roboty wszelkiej, który o sobie nie dbał tylko o jej wagę, jakość i daleki poza granicami miasta użytek.

Bywało, szczęście miał wyjątkowe. Dla innych krain słowo „wschód” znaczyło, jakże często przez wieki, zniszczenie, pożogę, jasyr. Dla Lwowa również, lecz były czasy, w których zarabiał na Turku czy innym

SPIS RZECZY

dmowa	3
cze miasta	5
. Przyroda, rasa, człowiek	13
. Lud miejski — Gawiedź — Batiary	27
. Bogate małżeństwo średniowieczne	34
. Lwów złoty, renesansowy	44
. Aywas — Rumhasken — Passakas	67
. Królowa Korony Polskiej	80
. Za Króla Jana i później	84
. Lwów austriacki	90
. „Zemsta” — „Wojna” — „Król Duch”	103
. Tygrysów, miasto niezmożone	111
. Ulicami, zaułkami	122
. Praca i twórczość stolicy Galicji	138
. Lata 1900—1915	145
. Krucjata dziecięca	154
. Lwów najnowszy	161